

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ 2024

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE

CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM

Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB

tel: 385 1 8896 527

GSM: 385 91 344 2220, 385 91 605 8442, 385 95 809 3743, 385 91 2800 200

web: www.autizam-suzah.hr

e-mail: suzah@autizam-suzah.hr

IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

O NAMA

Savez udruga za autizam Hrvatske (skraćeno SUZAH) je nevladina, neprofitna i nestranačka organizacija koja djeluje s ciljem promicanja statusa i kvalitete življenja te pružanja pomoći osobama s autizmom i pružanja podrške osobama koje su s njima povezane: srodstvom, življenjem ili profesionalnom aktivnosti. SUZAH djeluje kao savez udruga koje djeluju u području autizma te su s teritorija cijele Hrvatske.

ČLANSTVO

SUZAH je demokratski ustrojena, reprezentativna i inkluzivna te kao takva prepoznata u RH i međunarodno.

SUZAH je član:

MISIJA

Misija SUZAH-a je informiranje, savjetovanje, edukacija, pružanje podrške obiteljima osoba s autizmom te zastupanje potreba djece, mladih i odraslih osoba s autizmom, kako na razini države tako zajedno s udrugama članicama i na razinama lokalnih zajednica.

Udruge članice SUZAH-a

1

Udruga za autizam - Zagreb

Ulica Ljudevita Posavskog 37, 10000 Zagreb
e-mail: uaz.zagreb@gmail.com

2

Udruga za skrb autističnih osoba Rijeka

Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
e-mail: udruga.autizam.rijeka@gmail.com

3

Udruga "Sunce" Nova Gradiška

Vladimira Nazora 8, 35400 Nova Gradiška
e-mail: odelng.autizam@gmail.com

4

Udruga za autizam Istra

Gajeva 3, 52100 Pula
e-mail: autizamistra@yahoo.com

5

Udruga za autizam Zadar

Domovinskog rata 7, 230000 Zadar
e-mail: udruga.za.autizam.zd@gmail.com

6

Udruga roditelja djece s posebnim potrebama "Naša dica"

Put sv.Lucije 9, 21217 Kaštel Štafilić
e-mail: udruga@nasadica.hr

7

Udruga za autizam "Pogled" Nedelišće

Uska ulica 1, 40305 Nedelišće
e-mail: udrugapogled@gmail.com

8

Udruga za autizam Bjelovar

Ulica Janka Draškovića 1, 43000 Bjelovar
e-mail: uzabj99@gmail.com

9

Udruga obitelji djece s autizmom "Dar"

Vukovarska 216, 31000 Osijek
e-mail: udruga.dar.osijek@gmail.com

10

Udruga za djecu s teškoćama u razvoju "Zvončići"

Trg sv. Franje Ksaverskog 2, 47000 Karlovac
e-mail: zvoncici.karlovac@gmail.com

11

Udruga za djecu s autizmom i drugim teškoćama u razvoju "Rubikon"

Augusta Šenoae 27, 10290 Zaprešić
e-mail: udrugarubikon@gmail.com

12

Udruga Zajedno do zdravlja Dubrovnik

Dr.Roka Mišetića bb, 20000 Dubrovnik
e-mail: info@zajedno-do-zdravlja.hr

13

Udruga za autizam „Spectrum“ Donji Miholjac

Trg Ante Starčevića 23, 31540 Donji Miholjac
e-mail: udruga.spectrum.dm@gmail.com

14

Udruga roditelja i osoba s poteškoćama šireg autističnog spektra „Plavi Cvijet“ Slavonski Brod

Slavonska 71, 35000 Slavonski Brod
e-mail: udruga@plavicvijet.hr

15

Udruga „raSTEM u SPEKTRU“ Dugo Selo

Josipa Zorića, 10370 Dugo Selo
e-mail: rastemuspektru@gmail.com

16

Udruga „Tko se boji sutra još?“ Vukovar

Vukovarskih vitezova 37, 32000 Vukovar
e-mail: tkosebojisutrajos@gmail.com

17

Udruga „Pčelice“ Gospić

Budačka 12, 53000 Gospiće
mail: pcelice@udruga-pcelice.hr

Zaposlenici i suradnici

Lidija Penko, predsjednica Saveza udruga za autizam Hrvatske i Udruge za skrb autističnih osoba Rijeka, majka je kćeri s autizmom i cjeloživotna aktivistica i zagovarateljica za prava osoba s autizmom u Hrvatskoj. Lidija Penko je član raznih vladinih i nevladinih radnih tijela vezanih uz prava osoba s autizmom. Članica je Vijeća Autism Europe, a aktivna je na domaćoj, regionalnoj i europskoj razini.

Kroz 2024. godinu Savez udruga za autizam je zadržao tri zaposlenika. Višeg savjetnika – koordinatora programa, voditeljicu ureda te voditelja programa „Mama i tata – znaju i mogu“.

1

Nikola Tadić

Nikola Tadić, mag. politologije, viši savjetnik – koordinator programa SUZAH-a. Kroz cijelu godinu aktivno radio na razvoju Saveza u područjima razvijanja novih projektnih ideja, povezivanju udruga članica te transferu znanja, komunikaciji s drugim akterima u cijelom području civilnog društva, komunikaciji s medijima i zainteresiranom javnošću, suradnji s domaćim i stranim stručnjacima u području autizma, vođenju web stranice i društvenih medija SUZAH-a, analizi i praćenju javnih politika, posjetu udrugama članicama, pisanju narativnih izvještaja i svom drugom dnevnom aktivnošću SUZAH-a.

2

Vesna Tušek Šimić

Vesna Tušek Šimić, mag. psihologije, voditeljica ureda SUZAH-a - tijekom 2024. godine preuzela je ključne administrativne i financijske aktivnosti u Savezu udruga za autizam Hrvatske (SUZAH), osiguravajući kontinuitet i stabilnost poslovanja organizacije. Njezina uloga obuhvaća vođenje poslovne i financijske administracije Saveza, uključujući komunikaciju s računovodstvom, financijsko praćenje provedbe projekata te pripremu financijskih izvještaja i budžeta. Uz administrativne i financijske zadatke, Tušek Šimić aktivno sudjeluje u razvoju novih projektnih ideja i pisanju projektnih prijava.

3

Tomislav Cvrtnjak

Tomislav Cvrtnjak, mag. rehab. educ., voditelj programa „Mama i tata – znaju i mogu“. Kroz cijelu godinu aktivno je radio kao stručnjak u području autizma na vođenju informativnog komunikacijskog kanala, održavanju serija edukacija u području autizma i ostvarivanja prava, kroz neposredan rad s osobama s autizmom i osobama koje su s njima povezane srodstvom ili profesionalnom aktivnošću, na razvoju Saveza u područjima novih projektnih ideja, povezivanju udruga članica te transfera znanja, praćenju suvremenih trendova i istraživanja u području autizma te analizi javnih politika.

Kroz 2024. godinu SUZAH je surađivao s:

1

Anka Kekez Koštor, doc. dr. sc, Fakultet političkih znanosti, suradnja oko javnih politika u području osoba s invaliditetom.

2

Ivana Buljan Babić, mag.psych., serije neformalnih grupa podrške za obitelji djece s autizmom u sklopu programa „Mama i tata – znaju i stignu“.

3

Jasmina Stošić, doc. dr. sc. Docentica na Edukacijsko – rehabilitacijskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, Pročelnica Odsjeka za inkluzivnu edukaciju i rehabilitaciju.

4

Sven Janovski, revizija strateškog plana SUZAH-a za razdoblje do 2025. godine u prijeloznom razdoblju Nacionalne sustavne podrške.

5

Billie Jean Boras, dipl. iur., pravne savjetodavne usluge obiteljima s članom s autizmom kroz program „Mama i tata – znaju i stignu“ te „Mama i tata – znaju i mogu“.

Tijekom 2024. godine u radu Saveza sudjelovala su četiri stručna volontera:

- Jedan volonter pružao je podršku u korištenju Google alata.
- Jedan volonter bio je zadužen za podršku u transportu i održavanju prostora.
- Jedan volonter pomagao je u dizajniranju materijala.
- Jedan volonter davao je podršku u komunikaciji.

Njihov doprinos značajno je pridonio organizacijskim kapacitetima Saveza, omogućavajući kvalitetniju provedbu aktivnosti i bolju dostupnost usluga za korisnike.

AKTIVNOSTI SUZAH-a KROZ 2024. GODINU

U 2024. godini Savez udruga za autizam Hrvatske (SUZAH) više nije djelovao pod okriljem Centara znanja, već je postao dio Nacionalne sustavne podrške. Iako je financiranje i dalje osigurano putem Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva, došlo je do promjene modela podrške, što je zahtijevalo dodatnu prilagodbu u radu Saveza.

Nakon perioda tranzicije u 2023. godini, SUZAH je nastavio jačati svoje kapacitete i produbljivati suradnju s udrugama članicama, čime se dodatno učvrstila njegova uloga kao ključnog aktera u području autizma na nacionalnoj razini. Poseban naglasak stavljen je na unaprjeđenje komunikacije i koordinacije među članicama, što je rezultiralo povećanjem broja članica na ukupno 17. Ova ekspanzija omogućila je Savezu veći doseg i snažniji utjecaj u oblikovanju politika i pružanju podrške osobama s autizmom i njihovim obiteljima.

Jedan od najznačajnijih izazova s kojim se Savez udruga za autizam Hrvatske (SUZAH) suočio u 2024. godini bio je odlazak dugogodišnje zaposlenice Tene Veverke, koja je nakon 11 godina predanog rada napustila Savez. Tijekom godina, njezin doprinos bio je neprocjenjiv u izgradnji i jačanju kapaciteta Saveza, koordinaciji aktivnosti te razvoju suradnje s udrugama članicama i relevantnim institucijama.

Druga polovica godine bila je obilježena intenzivnom potragom za novim zaposlenikom, što je zahtijevalo dodatne resurse i prilagodbu u svakodnevnom radu. U konačnici, na poziciju je imenovana Vesna Tušek Šimić, koja je preuzela odgovornost za nastavak rada i daljnji razvoj Saveza. Proces prijenosa znanja i uvođenja u rad bio je složen i zahtijevao je strukturiranu tranziciju kako bi se osigurala kontinuitet i stabilnost u radu organizacije. Unatoč izazovima, SUZAH je uspješno proveo ovu tranziciju, osiguravajući nesmetano funkcioniranje svojih aktivnosti i nastavak pružanja podrške osobama s autizmom i njihovim obiteljima.

U 2024. godini SUZAH se bavio temama:

1. Probir djece s autizmom u zdravstvenom sustavu
2. Dijagnostika autizma
3. Rana intervencije za djecu s autizmom
4. Vještačenje osoba s autizmom pri Jedinostvenom tijelu vještačenja
5. Asistenti u vrtićima i školama

6. Poteškoće s upisom djece s autizmom u vrtiće i škole
7. Kapacitiranje vrtićkih i školskih stručnih timova
8. Specifični izazovi autističnih učenika u sustavu odgoja i obrazovanja
9. Kapacitiranje timova u zdravstvenom sustavu
10. Transformacija i modernizacija specijaliziranih ustanova te podrška ustanovama koje rade s djecom i osobama s autizmom te njihovim obiteljima (Centri za autizam, Centri za rehabilitaciju, Specijalne medicinske ustanove)
11. Deinstytucionalizacija ustanova koje su već ušle u taj proces ili je zaključeno da je promjena prijeko potrebna
12. Decentralizacija usluga za djecu i osobe s autizmom te njihove obitelji diljem Hrvatske
13. Organizacija slobodnog vremena za djecu i osobe s autizmom
14. Medicinska skrb
15. Podrška za hitna medicinska stanja
16. Stomatološka skrb
17. Edukacija osoblja područnih ureda Hrvatskog zavoda za socijalni rad
18. Analiza dostupnosti asistivnih tehnologija
19. Financiranje udruga koje rade u području skrbi za osobe s autizmom
20. Administrativno opterećenje udruga koje rade u području skrbi za osobe s autizmom
21. Budućnost razvoja lokalnih organizacija civilnog društva kroz izradu Nacionalnog plana
22. Podrška pojedinim udrugama članicama oko lokalnih inicijativa
23. Samozastupanje osobe s autizmom
24. Terminologija autizma i njezina transformacija
25. Prezentacija problema podrške djeci i osobama s autizmom i njihovim obiteljima široj javnosti putem medija
26. Skrb za osobe s autizmom starije od 21. godine života
27. Problem održivosti stambenih zajednica za osobe s autizmom

28. Podrška osnivanju i širenje mreže usluge organiziranog stanovanja i stambenih zajednica za osobe s autizmom
29. Razvijanje mreže poludnevni i dnevnih boravaka za osobe s autizmom diljem RH
30. Zapošljavanje osoba s autizmom
31. Sportske i rekreativne aktivnosti za djecu i osobe s autizmom
32. Psihološka podrška za obitelji djece i osoba s autizmom
33. Izazovi u ostvarivanju zakonom zajamčenih prava za osobe s autizmom i njihove obitelji
34. „Odmor od skrbi“ kao prijeko potrebna usluga u kontekstu autizma
35. Farmakologija i autizam
36. Specifični socio-ekonomski pritisak na obitelji djece i osoba s autizmom u Republici Hrvatskoj
37. Sustav skrbi za djecu i osobe s autizmom u Gradu Zagrebu
38. Temeljna ljudska prava osoba s autizmom u kontekstu:
  - Primjene i provedbe Zakona o socijalnoj skrbi
  - UN-ove Konvencije o pravima osoba s invaliditetom
  - Univerzalnog indeksa ljudskih prava Ujedinjenih naroda

S ovim velikim brojem tema SUZAH se u proteklom razdoblju bavio u različitom opsegu. Neke su teme otvorene na sastancima s predstavnicima resornih ministarstava u okviru direktnih sastanaka ili na Povjerenstvima i radnim skupinama. Za neke teme SUZAH se angažirao slanjem dopisa, požurnica, upita resornim uredima te kroz zajednički rad s uredom Pravobranitelja za osobe s invaliditetom. Druge teme su raspravljene i otvorene u okviru djelovanja Saveza u sklopu Zajednice Saveza osoba s invaliditetom (SOIH) i u sklopu suradnje SUZAH-a sa širim civilnom društvom (KLJP, CMS, MMH, Zelena Akcija, RODA, Gong, Klubture, CESI). U konačnici, jedan veliki dio tema je obrađen direktnim aktivnostima SUZAH-a kao što su rad na projektima, organiziranje edukacija u zdravstvenim ustanovama, područnim uredima Hrvatskoga zavoda za socijalni rad, putem programa „Mama i tata – znaju i mogu“, organizacijom panela, okruglih stolova i konferencije. Sredinom godine Savez je nastavio s provedbom druge godine programa „Mama i tata – znaju i mogu“ pomoću kojeg je otvoreno besplatno savjetovalište kojim se pružaju najaktualnije informacije o dostupnim pravima i uslugama te stručna savjetodavna podrška utemeljena na najsuvremenijim spoznajama o autizmu putem telefona i e-pošte.

SUZAH je surađivao s nekoliko organizacija iz Italije, Francuske, Slovenije, Portugala i Španjolske. Aktivna suradnja je nastavljena i s europskom krovnom organizacijom u području autizma Autism Europe, gdje je predsjednica SUZAH-a Lidija Penko nastavila svoj mandat kao član Upravnog Vijeća ove organizacija.

Jedan od najvećih izazova s kojim se Savez udruga za autizam Hrvatske (SUZAH) suočio u 2024. godini bio je dugogodišnja stagnacija financijske podrške Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva (NZRCD). Iako je Savez kroz godine značajno proširio svoje aktivnosti, povećao broj članica i uspješno proveo niz nacionalnih i međunarodnih projekata, osnovna potpora NZRCD-a ostala je na istoj razini već deset godina. Ova situacija dodatno se odrazila na rad Saveza, posebno u kontekstu sve većih administrativnih zahtjeva i potrebe za dodatnim ljudskim resursima.

Unatoč ovom izazovu, SUZAH je u 2024. godini nastavio jačati kapacitete svojih članica, provoditi nove projekte te se dodatno pozicionirati kao vodeća organizacija u zagovaranju prava autistične zajednice u Hrvatskoj. Međutim, ograničenost osnovnog financiranja zahtijevala je optimizaciju rada tima, povećanu učinkovitost te dodatne napore u pronalasku alternativnih izvora financiranja.

U tom kontekstu, druga polovica 2024. godine iskorištena je za analizu kapaciteta članica Saveza, kao i za proširenje članstva – SUZAH je posjetio i intenzivirao suradnju s udrugama koje su iskazale interes za članstvo, što je rezultiralo time da su tri nove udruge primljene u punopravno članstvo Saveza. Ovim povećanjem broj članica Saveza porastao je na 17, čime je SUZAH dodatno učvrstio svoju ulogu nacionalne krovne organizacije za pitanja autizma.

Kako bi se ublažili izazovi uzrokovani financijskim ograničenjima, SUZAH je u 2024. godini intenzivirao unutarnju komunikaciju, povećao broj timskih sastanaka te proveo reviziju strateškog dokumenta Saveza. Ove mjere omogućile su bolju organizaciju rada, smanjenje administrativnog opterećenja i jasnije definiranje prioriteta, osiguravajući da unatoč izazovima Savez nastavi svoju misiju podrške osobama s autizmom i njihovim obiteljima.

U svrhu procjene kapaciteta udruga članica stvorena je posebna metodologija od strane SUZAH-a, s obzirom da metodologije i materijali dostupni u javnoj domeni nisu bili adekvatni za procjenu specifičnosti udruga koje djeluju u RH u području autizma. Osim procjene i okvirne podijele udruga članica po njihovim kapacitetima „Analiza članstva SUZAH-a“ kreiran je i okvir podrške i suradnje s udrugama u narednom razdoblju s ciljem bolje suradnje, jačanja podrške i kapaciteta SUZAH-a i njegovih udruga članica diljem Hrvatske. Analiza naglašava ključnu ulogu suradnje, razmjene znanja i podrške unutar zajednice. Fokus na

kontinuiranom razvoju kapaciteta udruga od presudne je važnosti za pružanje visokokvalitetne podrške osobama s autizmom i njihovim obiteljima diljem Hrvatske. Daljnja podrška, resursi i angažman od suštinske su važnosti za postizanje veće svijesti, obrazovanja i integracije u društvo. Nastavak napora organizacija za autizam u Hrvatskoj bit će presudan za stvaranje okoline koja će pružiti podršku i razumijevanje osobama s autizmom, jačanjem njihove uloge unutar društva.

Aktivnosti SUZAH-a raspoređene kronološki u tri cjeline:

(1/3) siječanj 2024 – travanj 2024

Zagovaračke i institucionalne aktivnosti

U prvoj trećini godine SUZAH je aktivno sudjelovao u ključnim institucionalnim procesima i zagovaračkim inicijativama:

- **Sudjelovanje na sjednicama Savjeta za razvoj civilnog društva** – Nikola Tadić sudjelovao je na sjednicama održanim 22. siječnja i 6. ožujka 2024. godine.
- **Rad Povjerenstva Grada Zagreba za osobe s invaliditetom** – Nikola Tadić kao član Povjerenstva aktivno je sudjelovao u radu te na sjednici održanoj 27. ožujka 2024.
- **Analiza i praćenje provedbe novih zakonskih rješenja** – SUZAH je aktivno pratio implementaciju Zakona o inkluzivnom dodatku i Zakona o osobnoj asistenciji, pružajući stručno mišljenje i informirajući javnost putem vlastite internetske stranice ([link](#)).
- **Zagovaračka kampanja za izmjene Zakona o povlasticama u prometu** – SUZAH je inicirao prijedlog izmjena kako bi osobe s autizmom i njihove obitelji imale pravedniji pristup povlasticama u javnom prijevozu ([link](#)).
- **Sudjelovanje u organizaciji „Izbornog sučeljavanja za mlade“ povodom parlamentarnih izbora** – SUZAH je podržao organizaciju ovog važnog događaja, s ciljem informiranja mladih o političkim opcijama i politikama vezanim uz prava osoba s invaliditetom ([video](#)).

Obilježavanje Svjetskog dana svjesnosti o autizmu

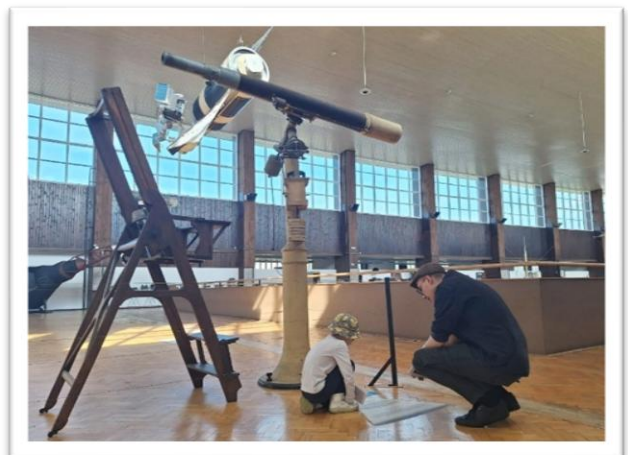
SUZAH je tijekom travnja 2024. organizirao i podržao niz aktivnosti s ciljem podizanja svijesti o autizmu i mentalnom zdravlju:

- **Konferencija „Autizam i mentalno zdravlje“** – okupila je stručnjake i roditelje u raspravi o ključnim izazovima mentalnog zdravlja osoba s autizmom ([link](#)).

- **Izložba AUTsider ART** – organizirana u suradnji s platformom POSI, predstavljajući umjetničke radove osoba s autizmom ([link](#)).
- **Inkluzivne obiteljske aktivnosti povodom Svjetskog dana svjesnosti o autizmu** – u sklopu obilježavanja Svjetskog dana svjesnosti o autizmu, kroz događaje „S prijateljem u ZOO“ i „S prijateljem u Tehnički muzej“, organizirane u suradnji s Udrugom ASK, nastojali smo omogućiti besplatne, inkluzivne aktivnosti prilagođene interesima djece ([link](#)).

Edukativne aktivnosti

SUZH je nastavio s provedbom edukacija usmjerenih na roditelje, stručnjake i širu javnost:

- Program „Mama i tata – znaju i mogu“ – održano je **pet online edukacija** na teme vezane uz autizam i mentalno zdravlje, čime je obuhvaćena široka publika, a izdano je **350 potvrda** stručnjacima za bodovanje pri stručnim komorama.
  - **11.01.** Kako odabrati najbolju podršku za autistično dijete
  - **25.01.** Kako razgovarati o autizmu
  - **30.01.** Anksioznost i brige – što pomaže, a što odmaže
  - **07.03.** Kako uskladiti obveze i učinkovito organizirati vrijeme
  - **21.03.** Kad se pomagači osjećaju bespomoćno

- **Predavanje na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu** – edukacijski rehabilitator Tomislav Cvrtnjak održao je 3. veljače 2024. predavanje "Zapošljavanje autističnih osoba" na kolegiju "Zapošljavanje osoba s invaliditetom". Predavanje je bilo namijenjeno studentima završne godine diplomskog studija Inkluzivne edukacije i rehabilitacije na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu u Zagrebu.

- **Edukacija za učitelje engleskog jezika o podršci autističnim učenicima** – u suradnji s Udrugom za autizam Pogled, edukacijski rehabilitator Tomislav Cvrtnjak održao je 10. travnja 2024. edukaciju za stručno vijeće učitelja engleskog jezika Međimurske županije. Fokus edukacije bio je na boljem razumijevanju autističnih učenika te prilagodbama koje im mogu olakšati boravak u školi.

- **Edukacija o autizmu i prihvaćanju različitosti u Knjižnici Voltino** – dana 11. travnja 2024., uz mentorstvo našeg edukacijskog rehabilitatora, studentice Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta – Ema Zgurić, Nikolina Šrajbek, Stella Kodba i Veronika Kresonja – održale su kratku **edukaciju** o autizmu za zaposlenike Knjižnice Voltino te **radionicu** o prihvaćanju različitosti za učenike 3. razreda Osnovne županijske škole Voltino.

- **Edukacija na stručnom skupu o autizmu** - edukacijski rehabilitator Tomislav Cvrtnjak održao je predavanje "Od teorije do prakse - kako znanje o autizmu primijeniti u svakodnevnim situacijama" stručnom skup koji je organizirala Udruga Spectrum iz Donjeg Miholjca za odgojitelje, nastavnike, djelatnike stručnih službi, pomoćnike i asistente, zdravstvene djelatnike, roditelje i sve ostale zainteresirane.
- **Predavanje za studente na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu** – edukacijski rehabilitator Tomislav Cvrtnjak je 15. svibnja 2024. održao predavanje za student prve godine diplomskog studija na ERF-u u sklopu kolegija "Osobno usmjereno planiranje podrške I" na kojem je studentima pričao o snalaženju kroz formalne i neformalne sustave podrške za osobe s invaliditetom u Hrvatskoj.
- **Edukacije za područne urede Hrvatskog zavoda za socijalni rad** – u sklopu programa "Mama i tata – znaju i mogu", edukacijski rehabilitator Tomislav Cvrtnjak održao je 22. i 29. travnja 2024. dvije online edukacije za zaposlenike Hrvatskog zavoda za socijalni rad u područnim uredima Cres-Lošinj i Brač-Supetar. Tema edukacija bila je "Podrška autističnim osobama i njihovim obiteljima".

Razvoj i unaprjeđenje organizacije

SUZAH je tijekom izvještajnog razdoblja proveo niz aktivnosti usmjerenih na jačanje svojih operativnih i komunikacijskih kapaciteta:

- **Izrađen detaljan komunikacijski plan** tijekom cjelodnevne facilitirane radionice održane 21. veljače 2024. godine.
- **Pokrenuto izdavanje newslettera SUZAH-a** – prvi broj newslettera poslan je 18. ožujka 2024. na **803 email adrese**.
- **Povećana vidljivost Saveza** – kroz **14 objava** na službenoj internetskoj stranici i **21 objavu** na Facebook stranici. Implementacijom novog komunikacijskog plana od 1. ožujka do 30. travnja 2024. SUZAH je povećao broj posjeta svojoj internetskoj stranici za **117%**.

Sudjelovanje predsjednice Saveza u međunarodnim i domaćim aktivnostima

Predsjednica Saveza aktivno je sudjelovala na relevantnim domaćim i međunarodnim događanjima, usmjerenim na unaprjeđenje prava i podrške osobama s autizmom:

- **15.01.2024.** „Painting the way for holistic family center ECI system in Greece“, UNICEF
- **16.01.2024.** Sudjelovanje na predsjedništvu SOIH-a
- **09.02.2024.** Edukacija o ostvarivanju prava na EU kartice za OSI i povlastice u prometu, SOIH

- **20.02.2024.** Edukacija o inovativnim socijalnim uslugama i odmoru od skrbi, MROSP
- **05.03.2024.** Sudjelovanje na sastanku SOIH-a, rasprava o izmjeni Zakona o lutrijskim sredstvima i kriterijima raspodjele za udruge i saveze OSI-a
- **12.03.2024.** Webinar „Rana intervencija diljem Europe i centralne Azije“, UNICEF, WHO
- **19.03.2024.** Webinar „Approach to autism research“, INSAR
- **22.03.2024.** „Inkluzivna praksa i zagovaranje“ u sklopu „Poslijepodne dobre prakse“, Autism Europe

(2/3) svibanj 2024 – kolovoz 2024

Komemoracija za Slavicu Dujmović – Dana 15. svibnja 2024. godine SUZAH je sudjelovao u organizaciji komemoracije za dugogodišnju predsjednicu Udruge za autizam Zagreb i jednu od osnivačica Saveza udruge za autizam Hrvatske, Slavicu Dujmović.

Zagovaračke aktivnosti

- **Okrugli stol „Osobe s invaliditetom u prometu – HAKUP 24“** – Predstavnik SUZAH-a sudjelovao je 16. svibnja 2024. na okruglom stolu u organizaciji SOIH-a, gdje se raspravljalo o izazovima i pravima osoba s invaliditetom u području mobilnosti i javnog prijevoza.
- **Projekt prevencije sužavanja prostora djelovanja civilnog društva** – Dana 22. svibnja 2024. predstavnik SUZAH-a sudjelovao je na cjelodnevnom koordinacijskom sastanku usmjerenom na temu parlamentarnih i europskih izbora te uloge organizacija civilnog društva u tim procesima.
- **Zagovaračka suradnja s Autism Europe** – SUZAH je aktivno sudjelovao u inicijativama Autism Europe, usmjerenima na jačanje politika podrške autističnoj zajednici na razini EU parlamenta. Svim relevantnim domaćim političkim strankama poslan je katalog dokumenata i policy alata kako bi se osiguralo informiranje o budućim zagovaračkim inicijativama.
- **Podcast o ulozi edukacijskog rehabilitatora u civilnom društvu** – edukacijski rehabilitator Tomislav Cvrtnjak bio je gost u podcastu "ERPOST" na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu, gdje je govorio

o ulozi edukacijskog rehabilitatora zaposlenog u udruzi. Tijekom razgovora, Tomislav je podijelio svoje iskustvo i izazove s kojima se suočavaju autistične osobe i njihove obitelji ([link](#)).

- **Intervju o mitovima o autizmu i položaju autističnih osoba u Hrvatskoj** – edukacijski rehabilitator Tomislav Cvrtnjak dao je opsežan intervju za portal Generacija.hr, u kojem je govorio o mitovima vezanim uz autizam te o položaju autističnih osoba u Hrvatskoj ([link](#)).

Edukacijske i suradničke aktivnosti

- **Projekt „Mama i tata – znaju i mogu“** – u sklopu ovog projekta, financiranog od Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, SUZAH je proveo niz edukacijskih aktivnosti:
  - **Edukacija za djelatnike područnog ureda Hrvatskog zavoda za socijalni rad Krk** – posjet podružnici Zavoda za socijalni rad Krk, gdje su Tomislav Cvrtnjak i Nikola Tadić održali 23. svibnja 2024. održali edukaciju i sastanak s predstavnicima podružnice. Razmijenjena su iskustva te su dogovoreni daljnji koraci za jačanje suradnje.

- **Online edukacije** – U razdoblju svibanj – lipanj 2024. održane su sljedeće besplatne edukacije za roditelje, stručnjake i širu javnost:
  - **2.5.** Upravljanje stresom u kriznim vremenima (Ivana Buljan Babić)
  - **7.5.** Autizam, spolnost i nužnost otvorenog dijaloga (Tomislav Cvrtnjak)
  - **14.5.** Mitovi o autizmu: što stoji iza uobičajenih zabluda (Tomislav Cvrtnjak)
  - **17.5.** Pogled iznutra: školovanje autistične djece u redovitim razredima (Tomislav Cvrtnjak, Kosjenka Petek, Josipa Kardum, Adrijana Baus, Ana Marija Mužević)
  - **24.5.** AAK iz perspektive roditelja: Franka i AAK (Tomislav Cvrtnjak, Eva Pavić)
  - **28.5.** Kretanje kroz terapiju i terapija kroz kretanje: pozitivni učinci sporta (Tomislav Cvrtnjak, Matea Visković)
- **Edukativni video materijali** – izrađeno je 8 kratkih edukativnih video zapisa s temeljnim informacijama o autizmu koji su spojeni u 1-satni webinar “Što (ne) znamo o autizmu” koji je objavljen i javno dostupan ([link](#)).

Organizacijski razvoj i strateški sastanci

- **Fokus grupa o održivosti OCD-a** – dana 28. svibnja 2024. Nikola Tadić sudjelovao je u fokus grupi na temu održivosti organizacija civilnog društva, koju je facilitirala prof. dr. sc. Anka Kekez Koštro s Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu, u organizaciji SOIH-a.
- **Sjednica Skupštine Grada Zagreba** – istoga dana, Nikola Tadić prisustvovao je sjednici Skupštine Grada Zagreba na poziv gradskog ureda za osobe s invaliditetom, u sklopu predavljanja rezultata provedbe gradske strategije za OSI.
- **Projekt „KINO je za sve“** – dana 6. lipnja 2024. SUZAH je podnio prijavu na poziv Ministarstva kulture u sklopu Programa javnih potreba u kulturi. Cilj projekta je omogućiti autističnoj zajednici pristup kino sadržajima na prilagođen način.
- **Strateški sastanak u Splitu** – istoga dana, Nikola Tadić je obavio poslovni put u Split gdje je održao sastanak s predstavnikom Udruge Autizam 365, Franom Matulićem. Ovaj sastanak ocijenjen je ključnim s obzirom na dugogodišnju neaktivnost članstva iz Splita unutar SUZAH-a. Sastanak je poslužio za razumijevanje situacije autistične zajednice u Splitu te kao priprema za potencijalno pridruživanje udruge članstvu Saveza.
- **Edukacija djelatnika SUZAH-a** – edukacijski rehabilitator Tomislav Cvrtnjak sudjelovao je od 9. do 23. srpnja 2024. godine na edukaciji "COTHÚ" za stručnjake koji rade s roditeljima autistične djece, u organizaciji irske organizacije AUsome Training. Edukacija je bila financirana sredstvima Zaklade ICF.

Skupština SUZAH-a i povećanje članstva

- **Održavanje hibridne Skupštine SUZAH-a** – dana 20. lipnja 2024. održana je sjednica Skupštine SUZAH-a, na kojoj su predstavljene četiri nove pridružene članice iz Vukovara, Gospića, Dugog Sela i Splita. Ovaj rast članstva predstavlja najveći porast broja članica od 1997. godine.

Proces zapošljavanja u SUZAH-u

- **Pronalaženje novog zaposlenika** – U razdoblju od 12. lipnja do 12. srpnja 2024. Savez je proveo proces selekcije novog zaposlenika za poziciju voditeljice ureda. Unatoč izazovima u pronalaženju adekvatnog kandidata, u drugoj polovici srpnja identificiran je stručan kandidat, s planiranim početkom rada od 1. rujna 2024.

Prvi ljetni kamp za djecu s teškoćama u razvoju „Čarobna šuma“

- U suradnji s Udrugom za sindrom Down Zagreb, SUZAH je od 19. do 23. kolovoza 2024. organizirao **prvi ljetni kamp za djecu s teškoćama u razvoju** pod nazivom „Čarobna šuma“. Kamp je održan u okolici Velike Gorice te je okupio oko 20 djece sa sindromom Down i autizmom. Organizacija i financiranje kampa realizirani su putem donacija privatnih i pravnih osoba iz Zagreba i Velike Gorice.

Ova inicijativa postavila je temelje za buduće inkluzivne programe Saveza u području slobodnog vremena i edukacije djece s teškoćama.

(3/3) rujan 2024 – prosinac 2024

Prijenos administrativnih zadataka i stabilizacija organizacije

Tijekom druge polovice 2024. godine Savez udruga za autizam Hrvatske (SUZAH) proveo je pažljivo planirani **proces prijenosa administrativnih zadataka** na novu zaposlenicu, Vesnu Tušek Šimić. Ova tranzicija bila je ključna za osiguranje kontinuiteta rada organizacije, s obzirom na to da je Tena Veverka, dugogodišnja administrativna tajnica Saveza, nakon 11 godina rada odlučila promijeniti karijeru zbog financijske stabilnosti i novih profesionalnih izazova.

Prijenos odgovornosti odvijao se kroz **tromjesečni proces**, osiguravajući neometan rad Saveza:

- **Priprema i planiranje** – U početnoj fazi analizirane su postojeće administrativne prakse, dokumentacija i protokoli, kako bi se Vesni omogućilo jasno razumijevanje procesa.
- **Faza učenja** – Prvi mjesec Tušek Šimić provela je u upoznavanju s radom Saveza, ključnim projektima te komunikacijom s udrugama članicama i partnerima.
- **Praktična primjena i mentorstvo** – U drugom mjesecu Vesna je uz podršku Nikole Tadića postupno preuzimala zadatke, uključujući pripremu izvještaja i organizaciju događanja.
- **Potpuna tranzicija** – U završnoj fazi Veverka se povukla iz operativnih aktivnosti, dok je Tušek Šimić preuzela sve administrativne odgovornosti.

Ovaj proces omogućio je SUZAH-u da **zadrži stabilnost rada** unatoč značajnim kadrovskim promjenama, a nova zaposlenica pokazala se kao značajno pojačanje tima.

Sudjelovanje u institucionalnim procesima i edukacijama

- **03.09.2024.** – Nikola Tadić sudjelovao je u radu Povjerenstva Grada Zagreba za osobe s invaliditetom. Sudjelovanje SUZAH-a u Povjerenstvu omogućava praćenje provedbe politika i projekata usmjerenih na autističnu populaciju.
- **14.-15.10.2024.** – Nikola Tadić i Vesna Tušek Šimić sudjelovali su na edukaciji „Razvijanje metodologije za sustav mjerenja zadovoljstva članova i korisnika”, organiziranoj od strane Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva.
- **21.-22.10.2024.** – Nikola Tadić sudjelovao na tradicionalnom Simpoziju SOIH-a na temu implementacije Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom. Simpozij je poslužio kao prilika za susret s dionicima iz cijele Hrvatske.
- **Studen 2024.** – Nikola Tadić imenovan je u Povjerenstvo za dodjelu Stipendija Grada Zagreba za učenike i studente s invaliditetom
- **Prosinački razgovori – 5. prosinca 2024.** održali smo neformalni okrugli stol s predstavnicima nadležnih resora i institucija, roditeljima te samim autističnim osobama. Cilj sastanka bio je započeti kreiranje Nacionalnog plana za autizam kao sustavnog rješenja za osiguranje adekvatne podrške autističnim osobama u njihovim obiteljima i svim sferama života.

Međunarodna suradnja i prekogranični projekti

- **13.12.2024.** – Sastanak u Grudama (BiH) s ravnateljem Doma zdravlja Grude, Jerkom Brzicom
  - Ovaj sastanak rezultat je dugogodišnje suradnje SUZAH-a i dr. Brzice, koji je još 2016. godine, tijekom specijalizacije iz pedijatrije na KBC Rebro, inicirao suradnju s Savezom s ciljem unaprjeđenja znanja o autizmu i podršci obiteljima.
  - Tijekom 2024. godine, ova suradnja dodatno je ojačana kroz povezivanje udruge članice **Plavi Cvijet iz Slavonskog Broda** i **Doma zdravlja Grude** u sklopu **prekograničnog projekta HR – BiH**, koji je rezultirao rekonstrukcijom pedijatrijskog odjela DZ Grude te opremanjem prostora udruge Plavi Cvijet.
  - SUZAH je u projektu sudjelovao kroz **inicijalno povezivanje partnera, organizaciju koordinacijskih sastanaka, pripremu projektne prijave, kreiranje programa razmjene znanja te evaluaciju provedbe i planiranje daljnje suradnje.**
  - Ovaj projekt istaknut je kao **primjer dobre prakse prekogranične suradnje**, koji potvrđuje važnost povezivanja organizacija u svrhu poboljšanja podrške autističnoj zajednici.
- **12.-15.11.2024.** – sudjelovanje u Erasmus+ projektu "Sacree"
  - Programski koordinator Nikola Tadić i Jasenka Martinčević, predsjednica Udruge za autizam Pogled iz Nedelišća, sudjelovali su na sastanku u Parizu u sklopu Erasmus+ projekta "Sacree", u kojem SUZAH sudjeluje kao partner.

Jačanje komunikacije i vidljivosti

- **04.11.2024.** – Vesna Tušek Šimić sudjelovala je na izobrazbi „Online mediji i društvene mreže”, gdje su usvojena znanja o multimedijalnoj komunikaciji i kreiranju sadržaja za portal i društvene mreže.
- **07.11.2024.** – Sastanak u Udruzi Rubikon u Zaprešiću – Nikola Tadić posjetio je sportsku sekciju udruge, dogovorio jačanje sportskih aktivnosti te uručio donaciju sportske opreme.

Sudjelovanje u nacionalnim radnim skupinama

- **19.11.2024.** – Nikola Tadić sudjelovao na sastanku **Radne skupine za izradu Akcijskog plana zaštite i promicanja ljudskih prava 2024.–2025.** i **Akcijskog plana suzbijanja diskriminacije 2024.–2025.**
- **19.12.2024.** – Predsjednica SUZAH-a Lidija Penko sudjelovala je na **UNICEF-ovim konzultacijama o sustavnoj ranoj intervenciji**, gdje su raspravljani planovi razvoja rane podrške u Hrvatskoj.

Edukacijske i suradničke aktivnosti

- **Predavanje na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu** – 15. listopada 2024. edukacijski rehabilitator Tomislav Cvrtnjak održao je predavanje "Zapošljavanje autističnih osoba" na kolegiju "Zapošljavanje osoba s invaliditetom" za studente završne godine diplomskog studija Inkluzivne edukacije i rehabilitacije na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu u Zagrebu.
- **Predavanje o spolnosti i pubertetu** – 17. listopada 2024. edukacijski rehabilitator Tomislav Cvrtnjak održao je predavanje "Spolnost i pubertet: prava, odgovornosti i podrška" za roditelje i djelatnike Centra za odgoj i obrazovanje Zagreb.
- **Posjet učenika Prve gimnazije Zagreb** – 7. Studenog 2024. posjetili su nas učenici trećeg razreda Prve gimnazije Zagreb, koji su u sklopu izbornog predmeta Psihologija, pod vodstvom profesorice, došli saznati više o radu naše organizacije i osnovama autizma.
- **Edukacija o podršci autističnim učenicima u srednjoj školi** – 25. studenog 2024., u suradnji s edukacijskom rehabilitatoricom Martinom Boričić Martić iz Centra Marta iz Vinkovaca, edukacijski rehabilitator Tomislav Cvrtnjak održao je edukaciju za djelatnike Srednje škole Hrvatski kralj Zvonimir u Krku. Tema edukacije bila je "Podrška autističnim učenicima u srednjoj školi".
- **Projekt „Mama i tata – znaju i mogu“** – u sklopu ovog projekta, financiranog od Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, SUZAH je proveo niz edukacijskih aktivnosti:
  - **Online edukacije** – u razdoblju od listopada do prosinca 2024. provedene su sljedeće edukacije i radionice za roditelje, stručnjake i sve druge zainteresirane:
    - **13.11.** – Povjerenje na prvom mjestu: suradnja roditelja i stručnjaka za dobrobit djeteta (Ivana Buljan Babić)
    - **20.11.** – Kako stvoriti okruženje koje podržava sezorne različitosti (Tomislav Cvrtnjak)
    - **28.11.** – Spolnost i pubertet: prava odgovornosti i podrška (Tomislav Cvrtnjak)
    - **5.12.** – Umijeće suočavanja s tuđim nerazumijevanjem (Ivana Buljan Babić)

- **Brošura o senzornim različitostima i autizmu** – kao dopuna istoimenoj edukaciji, izrađena je brošura "Kako oblikovati okruženje koje podržava senzorne različitosti", koja sadrži najvažnije informacije o ovoj temi, upitnik za procjenu senzornih potreba te preporuke za odabir i prilagodbu aktivnosti u svakodnevnom životu. Brošura je javno dostupna i može se preuzeti putem ove [poveznice](#).
- **Projekt "OSI – Otkrij, spoznaj, iskus!"** – podrška studentima Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta u organizaciji štanda o autizmu u sklopu projekta "OSI-Otkrij, Spoznaj, Iskusi!" koji se održao 3.12.2024. u Zagrebu.
- **Petodnevni program podrške za roditelje autistične djece predškolske dobi** – edukacijski rehabilitator Tomislav Cvrtnjak je od 16. do 20. prosinca 2024. održao petodnevni program podrške za roditelje autistične djece predškolske dobi pod nazivom "Autizam i mi". Program je obuhvatio pet 2-satnih susreta koji su uključivali edukacije, iskustvene radionice i grupe podrške. Uz program, izrađeni su materijali za izradu individualiziranog plana podrške i priručnik za roditelje. Program je financiran sredstvima Zaklade ICF.

AUTIZAM / MI

Petodnevni program podrške za roditelje autistične djece
16.12.2024. - 20.12.2024.

5 dana - 15 tema

- ✓ Online edukacije i grupe podrške
- ✓ Izrada individualiziranog plana podrške
- ✓ Smjernice za pružanje podrške
- ✓ Mogućnost individualnog savjetovanja s edukacijskim rehabilitatorom

Kada: od 17:00 h do 19:00 h
Za koga: za roditelje djece predškolske dobi (od 2 do 7 god.)

Broj sudionika ograničen na 10.

Program podrške vodit će Tomislav Cvrtnjak, mag. rehab. educ.

Teme:

1. Autistično dijete: Kako prepoznati snage i izazove?
2. Komunikacija i interakcije kroz igru: Kako svakodnevnicu učiniti smislenijom?
3. Ravnoteža u izazovnim trenucima: Kako pomoći djetetu da se osjeća sigurno?
4. Rutine koje djeca vole i trebaju: Kako stvoriti rutine koje podržavaju samostalnost?
5. Obitelj i zajednica: Kako organizirati podršku i iskoristiti dostupne resurse?

„AUTIZAM JE RAZLIČIT POGLED NA SVIJET.“

„Poseban je po tome što je zahvalan za sitnice – treba mu malo da bi bio sretan.“

„Autizam bira hrabre ljude. Kreativne. Djecu koja su sposobna za to.“

„Ako je negdje minus, onda mora postojati i plus.“

„Roditelji su temelj svega.“

„Sve kupamo - jer voli vodu.“

„U vrtiću ima svoj šator u koji se može povući kad treba.“

„Želim razumjeti nju i njezin svijet da bih joj znala pomoći.“

„Najizazovniji je pristup društvu autizmu - kao bolesti, a ne kao razlici.“

„Autizam je utjecao na suprugu i mene na način da smo postali puno jači.“

AUTIZAM / MI

FRANCISKO SREBROVIĆ ZAKLADA ICF

Redovna godišnja Skupština SUZAH-a

22. studenog 2024. održana je redovna godišnja Skupština SUZAH-a u hibridnom formatu. Ključni zaključci:

- **Primanje triju novih udruga u punopravno članstvo** (Dugo Selo, Gospić, Vukovar).
- **Imenovanje Nikole Tadića za tajnika Saveza**, što omogućuje bolju operativnu učinkovitost.
- **Plan preseljenja ureda SUZAH-a** zbog rasta aktivnosti.
- **Rasprava o kriznoj situaciji u sustavu skrbi za autistične osobe** i potreba za uspostavom kriznih centara.

Druga polovica 2024. godine bila je obilježena **uspješnim prijenosom administrativnih zadataka, povećanjem članstva Saveza, prekograničnom suradnjom s BiH te intenzivnim zagovaračkim i edukacijskim aktivnostima**. SUZAH je nastavio jačati svoju poziciju kao ključna zagovaračka organizacija u području autizma u Hrvatskoj i šire, uz aktivno sudjelovanje u nacionalnim i međunarodnim procesima.

PROJEKTI / PROGRAMI**1****„Nacionalna sustavna podrška Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva“**

Donator i ukupna vrijednost projekta: Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva/46.000,00 €

Mjesto provedbe projekta i trajanje: Područje RH/ 01.01. 2024 – 31.12.2024

Nositelj projekta SUZAH odgovoran za provedbu planiranih aktivnosti u sklopu programa podrške

U okviru **Nacionalne sustavne podrške Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva**, Savez udruga za autizam Hrvatske (SUZAH) usmjerava svoje djelovanje na **jačanje kapaciteta udruga članica** i unapređenje organizacijskih i programskih sposobnosti civilnog društva u području autizma. Novi model podrške stavlja poseban naglasak na **osnaživanje lokalnih i regionalnih organizacija**, omogućujući im veću samostalnost i utjecaj u zagovaranju prava i usluga za autističnu zajednicu.

Ključne aktivnosti koje SUZAH provodi u okviru **Nacionalne sustavne podrške** uključuju:

- **Jačanje kapaciteta i održivosti udruga članica** kroz edukacije, mentorstvo i podršku u organizacijskom razvoju.
- **Analizu i praćenje provedbe javnih politika i zakona** relevantnih za autističnu zajednicu, s ciljem osiguravanja učinkovite implementacije i zagovaranja nužnih izmjena.
- **Razvoj modela otpornosti organizacija civilnog društva**, omogućujući im dugoročnu stabilnost u pružanju usluga i podrške korisnicima.
- **Prijenos znanja i dobrih praksi** kroz suradnju s udrugama i institucijama u Republici Hrvatskoj te međunarodnu suradnju u regiji jugoistočne Europe i šire.
- **Podršku digitalnoj transformaciji i modernizaciji rada udruga**, s naglaskom na digitalne alate koji omogućuju veću dostupnost informacija i usluga za autističnu zajednicu.
- **Unaprjeđenje međusektorske suradnje i povezivanje organizacija** kako bi se osigurala snažnija i održivija mreža podrške osobama s autizmom i njihovim obiteljima.

2**„Mama i tata – znaju i mogu“**

Donator i ukupna vrijednost projekta: Ministarstvo socijalne politike i mladih/ 25.000,00 €

Voditelj projekta: Tomislav Cvrtnjak, mag.rehab.educ.

Mjesto provedbe projekta i trajanje: Zagreb/ 01.06.2023 – 31.05.2026.

Nositelj projekta SUZAH i partner Hrvatski zavod za socijalni rad, PU Krk, PU Cres/Lošinj i PU Brač

Ciljevi i glavni rezultati projekta:

Aktivnosti usmjerene podizanju kvalitete života osoba s invaliditetom. Program „Mama i tata – znaju i mogu“ stvara inovativni informacijski kanal komunikacije (SOS telefon) te edukaciju obiteljima djece s autizmom i osobama s autizmom oko najrazličitijih tema vezanih uz područje skrbi za osobe/djecu s autizmom i ostvarivanju prava. Informirani roditelji kapacitirani su da pravovremeno i adekvatno reagiraju na različite potrebe svoje djece što znatno utječe na kvalitetu života djece/osoba s autizmom. SUZAH u provedbi programa usko surađuje s partnerima, tri podružna ureda Centra za socijalnu skrb Cres/Lošinj, Krk i Brač.

Voditelj programa komunicira i surađuje s predstavnicima partnera Područnih ureda Hrvatskog zavoda za socijalni rad s ciljem dogovora edukacije o autizmu za stručnjake zaposlenike. Uz to, programski tim održava kontinuirano komunikaciju s ciljem razmjene informacija i znanja te posljedično unaprjeđenje usluge korisnika Hrvatskog zavoda za socijalni rad kao partnera na programu „Mama i tata – znaju i mogu“.

3**„Sport and Autism: from scientific diagnosis to the creation of a European pedagogical model (SACREE)“ - partnerstvo**

Donator i ukupna vrijednost projekta: Erasmus+ Sport Europska komisija / 400.000,00 €

Udio SUZAH-a kao partnera: 57.750,00 €

Mjesto provedbe projekta i trajanje: Francuska, Belgija, Italija, Portugal i Hrvatska / 01.06.2022 – 31.05.2025

Partneri: Fédération Sportive des ASPTT (FSASPTT) – Francuska, Inovar Autismo – Portugal, Autism-Europe (AE) – Belgija, SS Romulea –SD aRL - Romulea Autistic Football Club – Italija, Laboratoire C3S Culture, Sport, Santé, Société - Université de Franche-Comté – Francuska

Ciljevi i glavni rezultati projekta:

Sacree ima za cilj bolju integraciju osoba s autizmom u sportske aktivnosti i društvo općenito, osiguravanjem pristupačnosti tjelesnoj aktivnosti, prilagođenoj njihovim potrebama kroz održiva rješenja. Projekt će pridonijeti stvaranju uključivog ekosustava koji se može preslikati posvuda u Europi. Također ima za cilj podići svijest među europskim sportskim klubovima, njihovim osobljem i korisnicima, kao i drugim stručnjacima, istraživačima i uključenim dionicima. Okupljajući aktere iz svijeta autizma, sporta i znanosti, projekt Sacree namjerava sukonstruirati **pedagoški model** utemeljen na dokazima, izgrađen na znanstvenoj komparativnoj studiji i terenskim testovima provedenim u različitim okruženjima i zemljama. Glavni cilj projekta Sacree je doprinijeti prepoznavanju **sporta kao alata za integraciju i inkluziju osoba s autizmom** te poticati europsko znanje o sportu i autizmu. Osim povećanja kvalitete života osoba iz spektra autizma i njihovih obitelji, prijatelja i rodbine, projekt Sacree otvorit će nove horizonte dionicima i kreatorima politika Europske Unije u budućim akcijama za promicanje inkluzivnog i raznolikog društva.

4**„Sužavanje prostora za djelovanje i stvaranje poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva“ - partnerstvo**

Donator i ukupna vrijednost projekta: Zaklada Civitates / 100.000,00 €

Udio SUZAH-a kao partnera: 6.000,00 €

Mjesto provedbe projekta i trajanje: Hrvatska / 01.01.2023 – 31.12.2024

Partneri: Centar za mirovne studije (nositelj projekta), Kuća ljudskih prava, Gong, Zelena akcija, Mreža mladih Hrvatske, RODA, Institut za političku ekologiju, Clubture, SUZAH

Ciljevi i glavni rezultati projekta:

Poboljšanje razine javnih sudjelovanje i građanski angažman u Hrvatskoj suprotstavljanjem fenomenu smanjivanja građanskog prostora i doprinos očuvanju i razvoju živog, jakog i otpornog civilnog društva. Koalicija ima za cilj to učiniti izgradnjom kapaciteta, mreža i saveza, podizanjem javne svijesti o pitanjima građanskog prostora i jačanje sudjelovanja u kreiranju politika.

U Zagrebu, 12.03.2025. godine

Predsjednica SUZAH-a

Lidija Penko

